

3. Պարենի առկայություն Availability of Food

Աղյուսակ 3.1.
Table 3.1.

Գյուղատնտեսական հիմնական մշակաբույսերի և բազմամյա տնկարկների տարածություններ, բերքատվություն և համախառն բերք*
Areas, yield and gross production of main agricultural temporary and permanent crops*

	Տարածությունները (հազ. հա) Areas (thousand hectare)					Բերքատվությունը (գ/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ցանքային տարածությունը, ընդամենը Sown area, total	306.0	304.5	300.0	283.6	286.7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>որից`</i> <i>of which</i>															
հացահատիկային և հատիկաբնոցային մշակաբույսեր cereals and leguminous crops	176.2	172.8	171.6	159.3	157.8	25.9	24.1	22.6	20.7	27.9	452.5	415.4	374.9	326.4	440.7
<i>որից`</i> <i>ցորեն</i> <i>of which</i> wheat	99.3	93.1	91.9	87.6	77.8	25.8	24.3	22.4	21.2	28.8	254.2	225.7	198.1	183.5	224.1
կարտոֆիլ potatoes	31.7	34.3	32.0	28.4	28.7	183.3	188.7	184.4	170.1	194.3	583.9	648.6	593.6	482.0	557.3
բանջարանոցային մշակաբույսեր vegetables	25.6	24.2	23.9	23.5	25.0	324.0	321.4	327.1	294.2	306.7	845.3	825.3	819.8	707.6	787.1
բոստանային մշակաբույսեր melons	5.9	5.4	6.2	4.5	5.8	350.6	334.5	350.6	296.0	313.8	206.3	182.2	216.1	132.5	180.9
Պտուղ և հատապտուղ Fruit and berries	38.0	36.7	37.0	37.7	37.1	79.7	101.2	104.4	39.2	73.5	260.2	317.8	332.2	128.5	239.4
Խաղող Grape	15.9	16.8	16.5	17.4	16.3	153.6	128.0	144.9	151.5	158.0	218.9	185.8	208.6	222.9	229.6

** Այստեղ և հետագայում` բերքատվությունը հաշվարկված է հավաքված բերքահավաքի տարածության նկատմամբ:

Here and hereinafter yield has been calculated compared with the area harvested.

Աղյուսակ 3.2.
Table 3.2.

Հացահատիկային և հատիկաբերող բույսերի մշակաբույսերի ցանքատարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Sown areas, average yield and gross production of cereals and leguminous crops, by marzes and Yerevan city*

	Ցանքատարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (ց/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	176213	172838	171633	159307	157812	25.9	24.1	22.6	20.7	27.9	452.5	415.4	374.9	326.4	440.7
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	257	300	260	133	55	36.2	32.4	22.3	22.0	34.5	0.9	1.0	0.6	0.3	0.2
Արագածոտն Aragatsotn	23011	23141	23342	23353	22615	25.5	19.6	22.0	18.0	26.8	58.7	45.2	51.3	42.1	60.5
Արարատ Ararat	6516	5456	5120	4880	5073	39.9	38.6	38.8	35.2	39.9	26.0	21.2	19.9	17.2	20.2
Արմավիր Armavir	8348	8153	7802	6466	5947	34.4	37.5	35.2	29.2	33.6	28.7	30.6	27.4	18.9	20.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	42130	42421	42089	43753	42196	27.2	27.1	26.4	24.9	30.1	114.4	114.8	111.1	108.9	127.2
Լոռի Lori	13157	11414	9905	8888	8650	23.2	19.7	16.6	15.8	25.5	27.8	21.8	16.3	14.0	22.1
Կոտայք Kotayk	13146	12996	11835	8443	9380	18.6	15.3	15.3	13.7	22.9	24.3	19.8	18.1	11.6	21.5
Շիրակ Shirak	39263	38553	39207	34413	36403	26.1	23.5	21.7	23.3	27.0	102.5	90.5	74.7	80.1	98.3
Սյունիք Syunik	19933	20390	22119	18327	16606	22.7	22.6	13.9	8.4	23.1	45.2	46.0	30.0	14.6	38.3
Վայոց ձոր Vayots Dzor	1838	2576	2917	2608	2577	12.0	15.1	16.4	15.9	23.5	2.2	3.9	4.8	4.1	6.1
Տավուշ Tavush	8614	7438	7037	8043	8310	26.1	27.8	29.4	19.8	31.6	21.8	20.6	20.7	14.6	26.3

Աղյուսակ 3.3.
Table 3.3.

Ցորենի ցանքատարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Sown areas, average yield and gross production of wheat, by marzes and Yerevan city*

	Ցանքատարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (գ/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	99249	93116	91884	87585	77837	25.8	24.3	22.4	21.2	28.8	254.2	225.7	198.1	183.5	224.1
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	257	290	250	123	50	36.2	32.9	22.3	22.5	34.5	0.9	1.0	0.6	0.3	0.2
Արագածոտն Aragatsotn	10716	8684	9113	8602	8858	25.6	22.3	22.7	19.9	26.6	27.4	19.3	20.7	17.1	23.5
Արարատ Ararat	5353	4290	4136	3895	3599	40.5	37.0	37.7	33.1	38.6	21.7	15.9	15.6	12.9	13.9
Արմավիր Armavir	7161	6469	6694	5255	4067	31.1	34.1	33.5	26.8	33.4	22.2	22.0	22.4	14.1	13.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	16557	18065	15949	21981	16425	28.1	27.9	27.3	25.3	32.2	46.5	50.4	43.6	55.7	52.9
Լոռի Lori	9670	8023	7231	6498	5838	23.6	18.8	16.5	16.4	28.1	21.2	14.7	11.8	10.7	16.4
Կոտայք Kotayk	8132	7610	6907	5067	5386	19.0	15.5	14.8	14.2	25.1	15.5	11.6	10.2	7.2	13.5
Շիրակ Shirak	23496	21801	21847	19081	18531	26.3	24.2	23.4	25.6	28.9	61.8	52.8	44.4	48.7	53.4
Սյունիք Syunik	13324	12924	14756	11436	9629	22.8	23.0	13.9	8.9	24.2	30.2	29.7	19.9	9.8	23.3
Վայոց ձոր Vayots Dzor	1085	1470	1812	1516	1416	12.6	15.5	16.6	16.4	24.6	1.4	2.3	3.0	2.5	3.5
Տավուշ Tavush	3498	3490	3189	4131	4038	15.9	17.3	18.5	12.6	24.5	5.4	6.0	5.9	4.5	9.9

Աղյուսակ 3.4.
Table 3.4.

Կարտոֆիլի ցանքատարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Sown areas, average yield and gross production of potatoes, by marzes and Yerevan city *

	Ցանքատարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (ց/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	31674	34298	31998	28362	28675	183.3	188.7	184.4	170.1	194.3	583.9	648.6	593.6	482.0	557.3
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	67	90	95	72	70	140.9	139.4	146.3	235.1	228.9	0.9	1.3	1.4	1.7	1.6
Արագածոտն Aragatsotn	1855	1703	1568	1565	1567	180.9	199.8	218.2	219.0	231.2	33.6	34.0	34.2	34.3	36.2
Արարատ Ararat	840	1037	905	796	802	306.4	308.5	317.6	303.8	305.5	26.8	32.8	28.9	24.3	24.5
Արմավիր Armavir	1423	1875	1453	1230	1320	353.0	335.7	342.5	262.5	323.8	53.5	63.5	53.2	32.3	42.8
Գեղարքունիք Gegharkunik	15582	15589	14742	12938	13498	174.1	178.3	172.5	180.1	189.3	271.3	278.0	254.3	233.1	255.5
Լոռի Lori	4252	4655	4543	3847	3458	135.5	117.1	121.1	82.7	112.6	57.0	54.5	55.0	31.8	38.9
Կոտայք Kotayk	811	841	830	777	703	224.3	206.1	193.7	180.9	225.5	18.2	17.3	16.1	14.1	15.9
Շիրակ Shirak	3012	4590	3997	3362	3667	225.9	228.5	224.5	206.3	248.0	68.0	104.9	89.7	69.3	91.0
Սյունիք Syunik	1806	1852	1803	1648	1677	173.2	179.8	179.5	143.5	164.7	31.3	33.3	32.4	23.6	27.6
Վայոց ձոր Vayots Dzor	210	214	174	179	182	166.4	164.4	164.6	165.2	169.9	3.5	3.5	2.9	3.0	3.1
Տավուշ Tavush	1816	1852	1888	1948	1731	109.9	137.5	135.0	76.0	116.6	19.8	25.5	25.5	14.5	20.2

Աղյուսակ 3.5.
Table 3.5.

Բանջարանոցային մշակաբույսերի ցանքատարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Sown areas, average yield and gross production of vegetable crops, by marzes and Yerevan city*

	Ցանքատարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (ց/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	25607	24219	23914	23506	25010	324.0	321.4	327.1	294.2	306.7	845.3	825.3	819.8	707.6	787.1
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	578	545	519	306	110	159.1	148.8	115.4	122.8	141.9	9.2	8.1	6.0	3.7	1.6
Արագածոտն Aragatsotn	1066	885	802	804	978	250.6	289.9	315.9	274.7	275.7	26.7	25.7	25.3	22.1	27.0
Արարատ Ararat	6815	6021	6181	6427	6826	392.6	401.8	420.4	412.7	412.2	273.2	265.1	266.5	269.0	285.3
Արմավիր Armavir	8723	8453	8502	8172	8781	398.9	397.8	391.4	315.2	331.9	358.9	360.0	363.5	270.4	307.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	2068	2080	1658	1670	1845	270.1	271.7	309.5	308.8	306.1	55.9	56.5	51.3	51.6	56.5
Լոռի Lori	1253	1386	1384	1311	1359	205.2	131.1	133.0	97.3	123.5	25.1	18.1	18.4	12.6	16.8
Կոտայք Kotayk	1380	1344	1338	1193	1237	216.2	226.3	206.2	176.3	178.2	29.9	30.4	27.6	21.0	22.1
Շիրակ Shirak	1456	1212	1217	1283	1523	244.7	238.4	238.6	220.5	254.9	35.6	28.9	29.0	28.3	38.8
Սյունիք Syunik	887	929	953	965	972	187.4	192.2	183.2	156.9	162.3	16.6	17.9	17.5	15.1	15.8
Վայոց ձոր Vayots Dzor	462	465	399	432	438	134.8	135.3	156.8	149.3	152.2	6.2	6.3	6.3	6.5	6.6
Տավուշ Tavush	919	899	961	943	941	87.0	92.4	87.1	77.4	102.0	8.0	8.3	8.4	7.3	9.6

Աղյուսակ 3.6.
Table 3.6.

Բուստանային մշակաբույսերի ցանքատարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Sown areas, average yield and gross production of melons, by marzes and Yerevan city*

	Ցանքատարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (գ/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	5884	5446	6163	4476	5764	350.6	334.5	350.6	296.0	313.8	206.3	182.2	216.1	132.5	180.9
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	8	12	10	3	7	280.0	245.8	205.0	223.7	191.0	0.2	0.3	0.2	0.1	0.1
Արագածոտն Aragatsotn	215	159	165	178	158	289.1	377.4	366.8	367.0	365.0	6.2	6.0	6.0	6.5	5.8
Արարատ Ararat	1113	1242	1709	1404	1482	375.9	402.4	393.8	378.8	394.5	41.8	50.0	67.3	53.2	58.5
Արմավիր Armavir	4456	3917	4133	2781	4016	350.9	316.4	340.0	254.7	284.5	156.5	123.9	140.5	70.8	114.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	14	7	8	9	9	85.0	100.0	94.4	22.4	24.6	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
Կոտայք Kotayk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Սյունիք Syunik	1	1	-	0	0	20.0	60.0	-	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	0.0
Վայոց ձոր Vayots Dzor	20	18	17	18	19	154.8	172.8	153.4	149.0	159.5	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Տավուշ Tavush	57	90	121	83	73	213.8	172.4	137.9	191.4	264.2	1.2	1.6	1.7	1.6	1.9

Աղյուսակ 3.7.
Table 3.7.

Պտղի և հատապտղի տարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Areas, average yield and gross production of fruit and berries, by marzes and Yerevan city*

	Տարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (ց/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	38020	36748	36959	37710	37149	79.7	101.2	104.4	39.2	73.5	260.2	317.8	332.2	128.5	239.4
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	1331	1327	1328	1327	1327	30.2	54.7	38.7	22.3	34.5	3.9	7.2	5.1	2.9	4.6
Արագածոտն Aragatsotn	5568	4711	5176	5212	4882	86.1	131.9	130.8	42.7	61.8	45.7	57.5	64.9	21.3	29.0
Արարատ Ararat	7321	7209	7096	7112	6972	99.2	141.1	146.6	79.6	116.4	64.2	91.1	92.8	50.9	75.7
Արմավիր Armavir	8205	7896	7622	8207	8216	97.0	129.1	174.1	18.0	107.5	55.7	68.8	88.1	9.5	60.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	1426	1426	1426	1426	1485	161.1	163.6	154.3	154.6	167.3	21.9	22.1	21.0	21.0	23.3
Լոռի Lori	2416	2346	2420	2433	2435	54.3	30.5	28.1	4.6	16.7	11.5	6.2	5.9	1.0	3.6
Կոտայք Kotayk	4238	4284	4351	4476	4188	51.3	69.3	58.2	18.8	35.7	19.1	26.4	22.2	8.6	13.7
Շիրակ Shirak	432	464	450	456	441	70.7	50.4	78.4	37.8	77.4	2.8	2.2	3.5	1.7	3.4
Սյունիք Syunik	2590	2590	2588	2587	2586	83.5	84.8	58.4	12.6	48.2	19.8	20.0	13.8	3.0	11.6
Վայոց ձոր Vayots Dzor	2151	2156	2154	2124	2141	30.0	29.6	21.9	14.1	17.6	5.5	5.6	4.1	2.6	3.3
Տավուշ Tavush	2342	2339	2348	2350	2476	51.2	53.1	50.1	27.2	48.2	10.1	10.7	10.8	6.0	10.9

Աղյուսակ 3.8.
Table 3.8.

Խաղողի տարածություններ, միջին բերքատվություն և համախառն բերք, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի*
Areas, average yield and gross production of grapes, by marzes and Yerevan city*

	Տարածությունները (հա) Sown area (hectare)					Բերքատվությունը (ց/հա)** Yield (centner/hectare)**					Համախառն բերքը (հազ.տոննա) Gross production (thousand tons)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ՀՀ ընդամենը Total in RA	15888	16796	16480	17373	16288	153.6	128.0	144.9	151.5	158.0	218.9	185.8	208.6	222.9	229.6
<i>այդ թվում of which</i>															
ք. Երևան Yerevan	612	612	612	612	612	75.8	68.3	40.8	54.1	65.4	4.6	4.2	2.5	3.3	4.0
Արագածոտն Aragatsotn	1637	1934	1566	1571	1148	58.5	53.0	76.5	79.0	107.8	9.5	10.1	11.6	12.0	12.3
Արարատ Ararat	4659	4853	4978	4992	4881	181.5	183.6	196.5	203.0	204.2	80.5	81.3	88.2	93.3	94.7
Արմավիր Armavir	6041	6486	6490	7379	6863	216.2	165.4	179.3	186.3	183.5	105.1	80.1	91.6	97.5	99.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	64	64	64	64	64	81.5	29.9	19.8	18.9	20.3	0.5	0.2	0.1	0.1	0.1
Կոտայք Kotayk	408	393	349	362	290	13.0	4.7	8.1	10.4	17.2	0.5	0.2	0.3	0.4	0.5
Շիրակ Shirak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Սյունիք Syunik	184	184	184	185	185	70.0	54.7	56.8	49.0	50.5	1.3	1.0	1.0	0.9	0.9
Վայոց ձոր Vayots Dzor	936	925	925	895	889	43.0	32.5	40.9	47.1	51.0	3.2	2.4	3.0	3.8	4.2
Տավուշ Tavush	1347	1345	1312	1313	1356	104.3	48.0	78.4	88.5	98.6	13.7	6.3	10.3	11.6	13.3

Օսանություն՝ 2011թ. հանրապետության ոռոգելի հողատարածքներում գերխոնավ հողերի մակերեսը միջին վեգետացիոն շրջանում (ըստ ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի տվյալների) կազմել է 16.4 հազ. հա, այդ թվում՝ Արարատյան հարթավայրում՝ 15.5 հազ. հա:

Notice: In 2011 the area with higher dampness in average vegetative period (according to the data of State Committee for Water Menegment of the RA Ministry of Territorial Administration) in irrigated lands of republic comprised 16.4 thousand hectare, including 15.5 thousand hectare in Ararat valley.

Աղյուսակ 3.9.
Table 3.9.

հա
hectare

Մորելաներով և մկնանման կրծողներով վարակված տարածություններ, ըստ մարզերի, Երևան քաղաքի և հետազոտված հողատեսքերի, 2010թ.
Areas infected with locusts and rodents by marzes, Yerevan city and observed types of land, 2010

1	2	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		այդ թվում՝ ըստ հողատեսքերի including by types of land														
				վարելահող arable land			բազմամյա տնկարկներ perennial seedling			խոտհարքներ hayfield			արոտավայրեր pasture			անօգտագործելի հողեր unusable land		
				ընդ- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդ- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդ- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդ- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդ- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with	
					մորելա- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորելա- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորելա- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորելա- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորելա- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents
ՀՀ ընդամենը Total in RA	149728	38102	111626	63819	15101	48718	15235	3201	12034	38785	10920	27865	24227	7225	17002	7662	1655	6007
ք. Երևան Yerevan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	18059	7103	10956	9582	3870	5712	1862	373	1489	2693	1409	1284	3254	1091	2163	668	360	308
Արարատ Ararat	9959	1205	8754	5846	535	5311	1960	521	1439	1277	149	1128	766	-	766	110	-	110
Արմավիր Armavir	13048	2945	10103	6895	1792	5103	3771	576	3195	1563	512	1051	20	20	-	799	45	754
Գեղարքունիք Gegharkunik	19722	6281	13441	2676	577	2099	110	-	110	7100	2242	4858	9228	3238	5990	608	244	384
Լոռի Lori	16885	2510	14375	5918	525	5393	348	-	348	9639	1800	7839	498	145	353	482	40	442
Կոտայք Kotayk	15501	4649	10852	7579	2319	5260	3318	863	2455	3610	1107	2503	587	320	267	407	40	367
Շիրակ Shirak	20354	6358	13996	14221	2951	11270	205	-	205	3360	1986	1374	2303	1156	1147	265	265	-
Սյունիք Syunik	14952	2630	12322	5672	1037	4635	-	-	-	3438	569	2869	3131	533	2598	2711	491	2220
Վայոց ձոր Vayots Dzor	9440	1631	7809	1657	335	1322	1761	338	1423	2605	411	2194	2185	357	1828	1232	190	1042
Տավուշ Tavush	11808	2790	9018	3773	1160	2613	1900	530	1370	3500	735	2765	2255	365	1890	380	-	380

Օսնոթություն՝ Գյուղատնտեսական արտադրանքի արդյունավետությունը մեծապես կախված է բույսերի պաշտպանության միջոցառումներից, որոնց արդյունքների գնահատման ցուցանիշներից են հանդիսանում՝ մորելաների և մկնանման կրծողների զանգվածային բազմացումն ու տարածվածությունը, մկնանման կրծողների բների քանակն ու մորելաների ասկայությունն ըստ հողատեսքերի, որոնց վերաբերյալ տվյալները տրամադրում է ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությունը:

Notice: Efficiency of agricultural product mostly depends on the plant protection measures, which are estimated by the indicators such as mass reproduction and occurrence of locusts and rodents, the number of rodents' holes and the availability of locusts by types of land which provided by Ministry Agriculture of RA.

Մորեխներով և մկնանման կրծողներով վարակված տարածություններ, ըստ մարզերի, Երևան քաղաքի և հետազոտված հողատեսքերի, 2011թ.

Areas infected with locusts and rodents by marzes, Yerevan city and observed types of land, 2011

ha

hectare

1	2	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		այդ թվում՝ ըստ հողատեսքերի including by types of land														
				վարելահող arable land		բազմամյա տնկարկներ perennial seedling			խոտհարքներ hayfield			արոտավայրեր pasture			անօգտագործելի հողեր unusable land			
				ընդա- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդա- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդա- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդա- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with		ընդա- մենը total	որոնցից՝ վարակված են of which infected with	
					մորեխ- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորեխ- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորեխ- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորեխ- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents		մորեխ- ներով locusts	մկնա- նման կրծող- ներով rodents
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
ՀՀ ընդամենը Total in RA	155074	51108	103966	70243	22490	47753	23959	6470	17489	30919	11451	19468	21811	7298	14513	8142	3399	4743
ք. Երևան Yerevan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	15600	3218	12382	7332	1480	5852	2368	480	1888	2199	733	1466	3227	470	2757	474	55	419
Արարատ Ararat	23092	8893	14199	12551	5534	7017	6477	1481	4996	2881	1587	1294	995	291	704	188	-	188
Արմավիր Armavir	23248	6839	16409	11737	3519	8218	7025	1676	5349	2129	685	1444	730	390	340	1627	569	1058
Գեղարքունիք Gegharkunik	8224	2415	5809	2583	1370	1213	-	-	-	3119	860	2259	2244	145	2099	278	40	238
Լոռի Lori	10212	1410	8802	3457	270	3187	215	-	215	5843	765	5078	370	345	25	327	30	297
Կոտայք Kotayk	20665	7695	12970	10775	3060	7715	4040	1500	2540	5090	2765	2325	760	370	390	-	-	-
Շիրակ Shirak	17822	6146	11676	11365	3432	7933	5	-	5	735	380	355	5181	1909	3272	536	425	111
Սյունիք Syunik	15356	7363	7993	4740	1628	3112	-	-	-	3977	2165	1812	3889	1989	1900	2750	1581	1169
Վայոց ձոր Vayots Dzor	9310	3809	5501	2106	1120	986	1612	577	1035	1985	595	1390	2385	1048	1337	1222	469	753
Տավուշ Tavush	11545	3320	8225	3597	1077	2520	2217	756	1461	2961	916	2045	2030	341	1689	740	230	510

Աղյուսակ 3.11.
Table 3.11.

Մկանման կրծողների բների քանակը դրանց դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացումից առաջ և հետո, ըստ մարզերի, Երևան քաղաքի և հողատեսքերի, 2010թ.

Number of rodents' holes as a result of conducting the combating measures by marzes, Yerevan city and types of land, 2010

	Մկանման կրծողներով վարակված տարածքը, ընդամենը, հա Areas infected with rodents, total, hectare	Ըստ հողատեսքերի մկանման կրծողների գործող բների քանակը 1 հեկտարում, հատ Rodents functioning holes per hectare by types of land, unit										
		վարելահող arable land		բազմամյա տնկարկներ perennial seedling		խոտհարքներ hayfield		արոտավայրեր pasture		անօգտագործելի հողեր unusable land		
		պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ՀՀ ընդամենը Total in RA	111626	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ք. Երևան Yerevan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	10956	653	120	-	-	129	23	100	17	-	-	
Արարատ Ararat	8754	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Արմավիր Arnavir	10103	130	17	115	14	-	-	-	-	-	-	
Գեղարքունիք Gegharkunik	13441	-	-	-	-	219	24	117	15	-	-	
Լոռի Lori	14375	-	-	-	-	262	27	-	-	-	-	
Կոտայք Kotayk	10852	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Շիրակ Shirak	13996	-	-	-	-	1792	195	-	-	-	-	
Սյունիք Syunik	12322	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Վայոց ձոր Vayots Dzor	7809	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Տավուշ Tavush	9018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Աղյուսակ 3.12.
Table 3.12.

44

Մկանման կրծողների բների քանակը դրանց դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացումից առաջ և հետո, ըստ մարզերի, Երևան քաղաքի և հողատեսքերի, 2011թ.

Number of rodents' holes as a result of conducting the combating measures by marzes, Yerevan city and types of land, 2011

	Մկանման կրծողներով վարակված տարածքը, ընդամենը, հա Areas infected with rodents, total, hectare	Ըստ հողատեսքերի մկանման կրծողների գործող բների քանակը 1 հեկտարում, հատ Rodents functioning holes per hectare by types of land, unit									
		վարելահող arable land		բազմամյա տնկարկներ perennial seedling		խոտհարքներ hayfield		արոտավայրեր pasture		անօգտագործելի հողեր unusable land	
		պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating
ՀՀ ընդամենը Total in RA	103966	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ք. Երևան Yerevan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	12382	193	-	316	-	295	35	774	70	92	-
Արարատ Ararat	14199	148	-	160	-	155	-	108	-	131	-
Արմավիր Armavir	16409	207	-	212	-	46	-	-	-	511	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	5809	210	-	-	-	885	75	733	57	166	-
Լոռի Lori	8802	130	-	126	-	195	37	-	-	89	-
Կոտայք Kotayk	12970	202	-	152	-	123	-	71	-	-	-
Շիրակ Shirak	11676	99	-	-	-	69	-	100	-	-	-
Սյունիք Syunik	7993	274	-	-	-	485	73	585	64	447	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	5501	65	-	67	-	78	-	59	-	72	-
Տավուշ Tavush	8225	83	-	85	-	83	-	83	-	55	-

Աղյուսակ 3.13.
Table 3.13.

Մորեխների առկայությունը դրանց դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացումից առաջ և հետո, ըստ մարզերի, Երևան քաղաքի և հողատեսքերի, 2010թ.¹

Availability of locusts as a result of conducting the combating measures by marzes, Yerevan city and types of land, 2010¹

	Մորեխներով վարակված տարածքը, ընդամենը, հա Areas infected with locusts, total, hectare	Ըստ հողատեսքերի մորեխների առկայությունը 1 քառ.մետր, հատ Availability of locusts per square meter by types of land, unit										Միջոցառումների միջին արդյունավետությունը, % Average effectiveness, %	
		վարելահող arable land		բազմամյա տնկարկներ perennial seedling		խոտհարքներ hayfield		արոտավայրեր pasture		անօգտագործելի հողեր unusable land			
		պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating	պայքարից առաջ before combating	պայքարից հետո after combating		
ՀՀ ընդամենը Total in RA	38102	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ք. Երևան Yerevan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	7103	4	-	-	-	4	-	3	-	3	-	-	-
Արարատ Ararat	1205	4	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Արմավիր Armavir	2945	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	6281	10	1	-	-	11	1	10	1	-	-	-	91
Լոռի Lori	2510	1	-	-	-	2	-	3	-	1	-	-	-
Վոսայք Kotayk	4649	3	-	3	-	4	-	4	-	5	-	-	-
Շիրակ Shirak	6358	11	1	-	-	10	1	3	-	2	-	-	92
Սյունիք Syunik	2630	4	-	-	-	6	-	5	-	5	-	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	1631	2	-	1	-	3	-	2	-	1	-	-	-
Տավուշ Tavush	2790	1	-	1	-	2	-	2	-	-	-	-	-

¹ 1 քառակուսի մետրի վրա մինչև 7 վնասակար (իտալական) մորեխների առկայության դեպքում պայքարի միջոցառումների իրականացում չի նախատեսվում:
It's not foreseen to conduct combating measures in presence of up to 7 harmful (Italian) locusts per 1 square meter.

Աղյուսակ 3.14.
Table 3.14.

Մորելիների առկայությունը դրանց դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացումից առաջ և հետո ըստ մարզերի, Երևան քաղաքի և հողատեսքերի, 2011թ.¹

Availability of locusts as a result of conducting the combating measures by marzes, Yerevan city and types of land, 2011¹

	Մորելիներով վարակված տարածքը, ընդամենը, հա Areas infected with locusts, total, hectare	Ըստ հողատեսքերի մորելիների առկայությունը 1 քառ.մետր, հատ Availability of locusts per square meter by types of land, unit										Միջոցառումների միջին արդյունավետությունը, % Average effectiveness, %	
		վարելահող arable land		բազմամյա տնկարկներ perennial seedling		խոտհարքներ hayfield		արոտավայրեր pasture		անօգտագործելի հողեր unusable land			
		պայքարից առաջ combating before	պայքարից հետո combating after	պայքարից առաջ combating before	պայքարից հետո combating after	պայքարից առաջ combating before	պայքարից հետո combating after	պայքարից առաջ combating before	պայքարից հետո combating after	պայքարից առաջ combating before	պայքարից հետո combating after		
ՀՀ ընդամենը Total in RA	51108	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ք. Երևան Yerevan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	3218	1-4	-	1-4	-	2-4	-	1-4	-	1-4	-	-	-
Արարատ Ararat	8893	17-22	2-3	1-6	-	1-5	-	-	-	-	-	-	86-88
Արմավիր Armavir	6839	1-5	-	1-4	-	5	-	1-4	-	1-5	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	2415	15-25	-	-	-	17-27	-	2-4	-	3	-	-	-
Լոռի Lori	1410	1-4	-	-	-	1-4	-	1-5	-	1-3	-	-	-
Վոտայք Kotayk	7695	1-5	-	1-5	-	1-5	-	4	-	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	6146	1-4	-	-	-	9	-	1-8	-	2-8	-	-	-
Սյունիք Syunik	7363	1	-	2	-	2	-	2-3	-	1-4	-	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	3809	2-8	-	2	-	2-7	-	1-6	-	1-3	-	-	-
Տավուշ Tavush	3320	4-11	-	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-

¹ 1 քառակուսի մետրի վրա մինչև 7 վնասակար (իտալական) մորելիների առկայության դեպքում պայքարի միջոցառումների իրականացում չի նախատեսվում:
It's not foreseen to conduct combating measures in presence of up to 7 harmful (Italian) locusts per 1 square meter.